

# خط مشی و روش، روش اجرایی، دستورالعمل مدیریت خدمات رختشویخانه

ردیف	دستورالعمل	صفحه
۱	رعایت موازین کنترل عفونت در هنگام کار با لباس ها و ملحفه های آلوده	۳
۲	احتیاط در خصوص اجسام تیز و برنده جامانده در لباسها و ملحفه های کثیف	۵
۳	ذخیره، توزیع و تحویل لباس / ملحفه تمیز	۷
ردیف	روش اجرایی	صفحه
۱	جمع آوری، تفکیک و جابجایی لباسها و ملحفه های کثیف از بخشها	۱۰
۲	جمع آوری، تفکیک و جابجایی لباسها و ملحفه های آغشته به مواد آلوده خطرناک یا مایعات بدن	۱۲

# دستور العمل

<b>دستورالعمل: رعایت موازین کنترل عفونت در هنگام کار با لباس ها و ملحفه های آلوده</b>	<b>دامنه: رختشویخانه</b>
شماره ویرایش: <b>*</b> تاریخ بازنگری: <b>*</b> تاریخ بازنگری بعدی: <b>۹۶/۱۰/۱</b>	کد سند: <b>EH-WI-۰۳</b> صفحه: <b>۱ از ۲</b>

**هدف:**

جلوگیری انتقال آلودگی و بیماری های عفونی به کارکنان رختشویخانه

**تعاریف:**

**شرح اقدامات:**

- ۱- تمامی پرسنل شاغل در واحد لنزری، آزمایشات بدو ورود را باید بصورت اجباری براساس نامه معرفی نامه بهداشت محیط بیمارستان در مرکز بهداشت بعمل می آورند و در صورتی که جواب آزمایش آنها گواه به سالم بودن فرد باشد این امر در پرونده فرد درج و امکان کار در بخش لنزری برای ایشان فراهم گردد.
- ۲- نکات و موارد آموزشی لازم جهت پیشگیری از عفونتهای منتقله از راه خون توسط مسئول بهداشت محیط و سوپروایزر کنترل عفونت بیمارستان در آموزشهای توجیهی بدو ورود و دوره ای به پرسنل این واحد ارائه گردد.
- ۳- در حین کار کلیه پرسنل جهت پیشگیری از بروز عفونتهای منتقله از راه خون و مایات ملزم به استفاده از وسایل حفاظت فردی (دستکش زخیم، ماسک، چکمه و پیش بند) باشند.
- ۴- برگزاری دوره های آموزشی دوره ای برای کارکنان توسط واحد بهداشت محیط، بهداشت حرفه ای و کنترل عفونت بیمارستان و برگزاری امتحانات لازم انجام گردد.
- ۵- در مورد کلیه کیسه های حاوی اقلام پارچه ایی (عفونی و معمولی) باید احتیاط لازم و عدم شتاب زدگی در هنگام جابجایی، برداشتن، نقل و انتقال به ماشینهای لباسشویی صورت گیرد.
- ۶- از تماس مستقیم دست با ملحفه های شسته و استریل نشده اجتناب گردد.
- ۷- در هنگام کار از خاراندن چشم و گوش و سایر اندام های مخاطی اجتناب شود.
- ۸- شستشوی دست و رعایت نکات لازم در هنگام قبل و بعد از کار انجام گردد.
- ۹- خوردن و آشامیدن در فضای رختشویخانه ممنوع باشد. چه در قسمت کثیف و چه در بخش تمیز و بسته بند

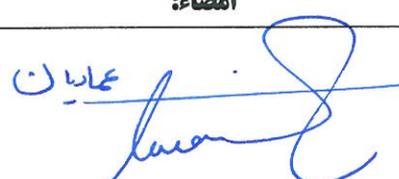
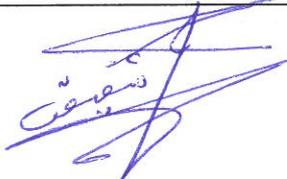
**منابع و امکانات و کارکنان مرتبط :**

وسایل حفاظت فردی دستکش زخیم ، ماسک ، چکمه و پیش بند  
 کلیه کارکنان رختشویخانه

**منابع:**

تجربه بیمارستان

<b>دستورالعمل: رعایت موازین کنترل عفونت در هنگام کار با لباس ها و ملحفه های آلوده</b>	<b>دامنه: رختشویخانه</b>
شماره ویرایش: * تاریخ بازنگری: * تاریخ بازنگری بعدی: ۹۶/۱۰/۱	کد سند: ۰۳-EH-WI صفحه: ۲ از ۲

<b>تهیه کنندگان:</b> خانم عمادیان آقای شفقی	<b>سمت:</b> کارشناس بهداشت محیط سرپرست رختشویخانه	<b>امضاء:</b> 
<b>تاییدکننده:</b> آقای حسن نژاد	<b>سمت:</b> مدیر بیمارستان	<b>امضاء:</b> 
<b>ابلاغ کننده:</b> آقای دکتر کریم زاد حق	<b>سمت:</b> مدیر عامل بیمارستان	<b>امضاء:</b> 

دانه: رختشویخانه	<b>دستور العمل: احتیاط در خصوص اجسام تیز و برنده جامانده در لباسها و ملحفه های کثیف</b>
کد سند: ۰۴-EH-WI صفحه: ۱ از ۲	شماره ویرایش: * تاریخ بازنگری: * تاریخ بازنگری بعدی: ۹۶/۱۰/۱

**هدف:**

با توجه به اهمیت ایمنی کارکنان با هدف پیشگیری از بروز مشکل برای پرسنل واحد لنژی.

**تعاریف:**

-----

**شرح اقدامات:**

- ۱- جهت حمل اقلام پارچه ای در بخش ها هنگام جمع آوری و انتقال به لنژی حتما از بیم مناسب استفاده گردد ( حمل دستی اقلام پارچه ای ممنوع می باشد )
  - ۲- در هنگام شارژ لباس شویی ها از فشردن اقلام پارچه ای با دست خود داری شود و لباس ها تک تک به درون مخازن ریخته شود .
  - ۳- در صورت مشاهده اجسام تیزو برنده گزارش به بخش مربوطه و دفتر پرستاری ارسال تا از تکرار آن جلوگیری گردد.
  - ۴- نیدل و یا اجسام تیز در سفتی باکس موجود در لنژ دفع گردد.
  - ۵- آموزش های سالیانه و دوره ای به کلیه پرسنل تولید کننده پسماندهای تیزو برنده در خصوص عدم دفع نیدل و سایر اجسام تیز با ملحفه ها و سایر اقلام پارچه ای توسط تیم کنترل عفونت برگزار گردد.
- در هنگام مواجهه با اجسام تیز و برنده :
- در صورت نیدل استیک شدن مراحل زیر انجام گردد:
۱. محل مورد نظر با آب و صابون شستشو گردد
  ۲. موضع با یک ماده ضد عفونی کننده (مثلا الکل ) ضد عفونی گردد.
  ۳. به مسئول بخش و سوپروایزر کنترل عفونت اطلاع داده شود.

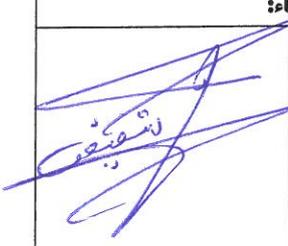
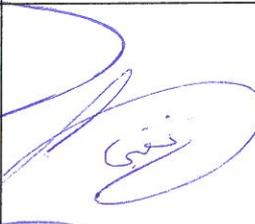
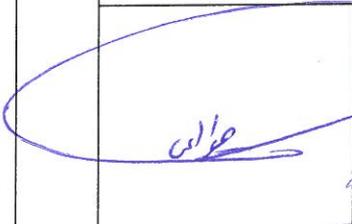
**منابع و امکانات و کارکنان مرتبط :**

سفتی باکس ، مواد ضد عفونی  
 کلیه کارکنان رختشویخانه

**منابع:**

تجربه بیمارستان

دامنه: رختشویخانه	<b>دستورالعمل: احتیاط در خصوص اجسام تیز و برنده جامانده در لباسها و ملحفه های کثیف</b>
کد سند: EH-WI-04 صفحه: 2 از 2	شماره ویرایش: * تاریخ بازنگری: * تاریخ بازنگری بعدی: ۹۶/۱۰/۱

امضاء:	سمت:	تهیه کنندگان:
	کارشناس بهداشت محیط / مسئول لنزری سوپروایزر کنترل عفونت مسئول خدمات سرپرست رختشویخانه	خانم مهندس عمادیان خانم طولمی آقای نقبی آقای شفیقی
		
		
امضاء:	سمت: مدیر بیمارستان	تایید کننده: آقای حسن نژاد
		
امضاء:	سمت: مدیر عامل بیمارستان	ابلاغ کننده: آقای دکتر کریم زاد حق
		

<b>دامنه: رختشویخانه</b>	<b>دستور العمل: ذخیره، توزیع و تحویل لباس / ملحفه تمیز</b>
کد سند: EH-WI-05 صفحه: ۱ از ۲	شماره ویرایش: ۰ تاریخ بازنگری: ۰ تاریخ بازنگری بعدی: ۹۶/۱۰/۱

**هدف:**

با توجه به اهمیت و لزوم ارائه خدمات با کیفیت به بخشها و با هدف مناسب و کافی بودن زمان ارائه اقلام پارچه ای مورد نیاز به بخشها

**تعاریف:**

**شرح اقدامات:**

ذخیره، توزیع و تحویل لباس ها و ملحفه های تمیز:

- ۱- لباسها پس از شستشو و اتوکشی و بسته بندی توسط دستگاه دوخت در قفسه های تمیز نگهداری بطور منظم قرار داده شوند و در ساعات معین توسط پرسنل واحد لنژری توزیع گردند.
- ۲- البسه تمیز با توجه به مقدار تحویلی لنژر کشیف یا بدهکاری و بستانکاری بخش به خدمات بخشها تحویل گردد و مقدار آن در دفتر تحویل به بخشها ثبت و از فرد تحویل گیرنده امضا گرفته شود.
- ۳- اگر بخشها در طی شیفت نیاز به مازاد البسه داشته باشند تحویل موارد باید با تائید مسئول بخش از استوک واحد لنژری انجام و در دفتر لنژر ثبت صورت گیرد.
- ۴- واحد لنژری دفتری را جهت ثبت البسه و ملحفه های مستهلک تدارک دیده است و آمار پرتی کلیه اقلام در آن ثبت گردد.
- ۵- گان و شان اتاق عمل پس از شستشو و خشک شدن به واحد CSSD تحویل داده شود و در آن واحد پس از عملیات اتوکلاو، وارد اتاق عمل شود.
- ۶- محل نگهداری استوک تمیز در لنژری انبار تمیز باشد.
- ۷- کلیه اقلام پارچه ای به تفکیک بخش پس از بسته بندی در قفسه های انبار تمیز نگهداری گردد.
- ۸- بر روی قفسات نوع البسه قید گردد.
- ۹- بخش رختشویخانه موظف است همواره مقدار ۱ برابر ظرفیت تخت هاتی هر بخش را در انبار خود داشته باشد تا در صورت لزوم به بخش تحویل داده شود.

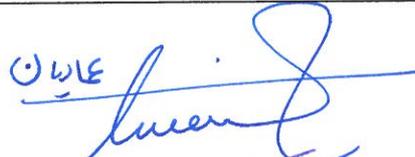
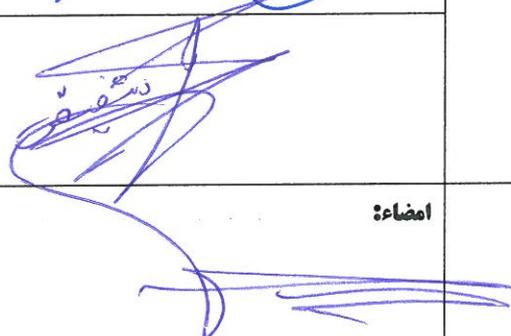
**منابع و امکانات و کارکنان مرتبط:**

دستگاه های رختشویخانه و اتو، دفاتر موجود در واحد لنژری  
 کلیه کارکنان رختشویخانه

**منابع:**

تجربه بیمارستان

دامنه: رختشویخانه	دستور العمل: ذخیره، توزیع و تحویل لباس / ملحفه تمیز
کد سند: EH-WI-۰۵ صفحه: ۲ از ۲	شماره ویرایش: * تاریخ بازنگری: * تاریخ بازنگری بعدی: ۹۶/۱۰/۱

امضاء:	سمت:	تهیه کنندگان:
	کارشناس بهداشت محیط / مسئول لنژی سرپرست رختشویخانه	خانم مهندس عمادیان آقای شفیقی
امضاء:	سمت:	تایید کننده:
	مدیر بیمارستان	آقای حسن نژاد
امضاء:	سمت:	ابلاغ کننده:
	مدیر عامل بیمارستان	آقای دکتر کریم زاد حق

# روش اجرایی

<b>روشن اجرایی: جمع آوری، تفکیک و جابجایی لباس ها و ملحفه های کثیف از بخش ها</b>	<b>دامنه: کلیه بخش ها</b>
<b>شماره ویرایش: ۱</b> <b>تاریخ بازنگری: ۹۵/۱۰/۱</b> <b>تاریخ بازنگری بعدی: ۹۶/۱۰/۱</b>	<b>کد سند: EH-PR-۰۶</b> <b>صفحه: ۱ از ۲</b>

#### هدف:

با توجه به اهمیت جلوگیری از انتشار آلودگی ها با هدف ارتقا ضریب رعایت ایمنی، پیشگیری و کنترل عفونت و ارتقا سطح بهداشت عمومی و ایمنی

#### تعاریف:

البسه عفونی: البسه ای که آلوده به ترشحات و خون و سایر موادمعدی بیمار باشد و یا البسه مربوط به اتاق ایزوله و بیمار عفونی باشد.  
 البسه چرک یا کثیف: به البسه پرستاران، پرسنل خدمات و همینطور البسه و ملحفه بیماران معمولی در صورتی که بیماری عفونی شناخته شده نداشته باشند و به وضوح مایعات بدن و خون بر روی آنها دیده نشود گفته میشود

#### شیوه انجام کار: (چه فعالیتی، چه زمانی، در چه محلی، توسط چه کسی انجام می شود)

#### تفکیک:

- با توجه به تعریف عفونی و یا غیر عفونی بودن اقلام پارچه ای از هم حین جمع آوری تفکیک میگردد به این ترتیب که:
- ۱- اقلام پارچه ای به ظاهر تمیز و عاری از آلودگی قابل رویت در کیسه های مقاوم مشکی پس از شمارش تعداد و نوع دفع میگردد.
  - ۲- اقلام پارچه ای آغشته به خون و مایعات با توجه به نوع آلودگی (خون، ادرار و یا مدفوع) در کیسه زرد با ذکر نوع آلودگی و پس از شمارش و ثبت تعداد در دفتر دفع میگردد.

#### جمع آوری لباس ها و ملحفه های کثیف:

جداسازی از طریق بین های مخصوص لباس و ملحفه های کثیف از تمیز:

۱. ملحفه و البسه های کثیف باید در پلاستیکهای مشکی مقاوم و نفوذ ناپذیر توسط خدمات هر بخش جمع آوری گردد.
۲. کیسه های محتوی البسه و رختهای آلوده باید با برچسب در کیسه های زرد رنگ توسط نیروهای خدماتی بخش جمع آوری و برچسب زده شوند.
۳. پرسنل خدمات ملزم به رعایت اصول بهداشتی در جمع آوری ملحفه و البسه های کثیف و آلوده می باشند.
۴. استفاده از وسایل حفاظت فردی مانند دستکش در موارد عفونی استفاده از ماسک الزامی است.
۵. البسه و ملحفه کثیف نباید زیاد دستکاری و بهم ریخته شوند تا باعث انتشار آلودگی در هوا نشوند.
۶. پرسنل خدمات باید ملحفه و البسه کثیف را به گونه ای جمع آوری نمایند که ناحیه آلوده در وسط و داخل آن باشد.
۷. در صورت وجود مدفوع بر روی البسه و ملحفه باید مدفوع با دستمال توالیت برداشته و داخل توالیت ویا لگن مدفوع ریخته شود.
۸. در صورت خونی و یا آغشته بودن اقلام پارچه ای به مواد دفعی باید حتما بر روی برچسب نوع آن قید شده تا در لنزری با برنامه های متفاوت مخصوص شستشو گردد.
۹. کارشناس بهداشت محیط باید بطور مستمر بر نحوه جمع آوری ملحفه و البسه توسط پرسنل خدمات نظارت نماید.
۱۰. مسئولیت آموزش نیروهای واحد لنز بیمارستان بر عهده مسئول بهداشت محیط بیمارستان می باشد.

روشن اجرایی: جمع آوری، تفکیک و جابجایی لباس ها و ملحفه های کثیف از بخش ها	دامنه: کلیه بخش ها
شماره ویرایش: ۱ تاریخ بازنگری: ۹۵/۱۰/۱ تاریخ بازنگری بعدی: ۹۶/۱۰/۱	کد سند: EH-PR-۰۶ صفحه: ۲ از ۲

**جابجایی:**

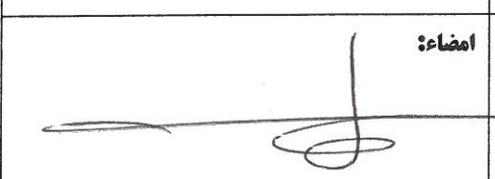
- ۱- جابجایی و حمل و نقل لنز از طریق آسانسور های مخصوص حمل در طبقات که مستقیماً روبروی لنزری باز میشوند انجام میگردد
- ۲- حمل لنزها صرفاً با بین های مخصوص بر طبق رنگبندی تعیین شده توسط پرسنل لنزری در ساعات تعیین شده و با رعایت ضوابط بهداشتی از قبیل پوشیدن دستکش و حفظ آرامش انجام میگردد
- ۳- تحویل لنز تمیز به پرسنل خدمات هر بخش با توجه میزان طلبکاری و بستانکاری و اقلام پارچه ای مخصوص به هر بخش که قبلاً تعریف شده انجام گرفته و در دفتر تحویل لنز قید و امضا تحویل گیرنده نیز گرفته می شود

**منابع و امکانات و کارکنان مرتبط :**

کیسه مشکی و کیسه زرد ، وسایل حفاظت فردی  
 خدمات و کلیه کارکنان رختشویخانه

**منابع:**

تجربه بیمارستان

امضاء:	سمت:	تهیه کنندگان:
	کارشناس بهداشت محیط/مسئول لنزری مسئول خدمات سرپرست رختشویخانه	خانم مهندس عمادیان آقای نقبی آقای شفیقی
	امضاء:	فایده کننده: آقای حسن نژاد
	سمت: مدیر بیمارستان	
	سمت: مدیر عامل بیمارستان	ابلاغ کننده: آقای دکتر کریم زاد حق

دامنه: کلیه بخش ها	روش اجرایی: جمع آوری، تفکیک و جابجایی لباس ها و ملحفه های آغشته به مواد آلوده خطرناک یا مایعات بدن
کد سند: EH-PR-۰۷ صفحه: ۱ از ۲	شماره ویرایش: ۱ تاریخ بازنگری: ۹۵/۱۰/۱ تاریخ بازنگری بعدی: ۹۶/۱۰/۱

#### هدف:

با توجه به اهمیت جلوگیری از انتشار آلودگی و عفونت، با هدف افزایش ضریب رعایت اصول ایمنی

#### تعاریف:

#### شیوه انجام کار: (چه فعالیتی، چه زمانی، در چه محلی، توسط چه کسی انجام می شود)

- روش های اجرایی خاص برای جابجایی لباس ها و ملحفه های آغشته به مواد آلوده، خطرناک یا مایعات بدن و رعایت موازین کنترل عفونت در حین کار با لباس ها و ملحفه های آلوده:
- جمع آوری، انتقال و انجام فرآیندهای لازم جهت نظافت ملحفه ها و البسه هایی که مورد استفاده قرار گرفته و با خون، مایعات بدن و ترشحات و مواد دفعی آلوده شده اند باید به گونه ای باشد که از تماس پوست و مخاط با آنها و آلوده شدن لباس پرسنل جلوگیری شود. بدین منظور خدمات بخش به روش زیر ملحفه و البسه های آلوده را جمع آوری نمایند:
- ۱- هنگام جمع آوری و حمل البسه ها و ملحفه های عفونی باید از دستکش و در صورت نیاز (هنگامی که مطمئن باشند بیمار عفونی است یا در اتاق ایزوله بستری می باشد) ماسک استفاده شود.
  - ۲- از شتاب زدگی و تکان دادن البسه ها و ملحفه ها در محیط و همچنین قرار دادن آنها بر روی زمین و یا لاکر بیمار و یا سایر سطوح توسط پرسنل خدمات جهت جلوگیری از انتشار آلودگی خودداری شود.
  - ۳- البسه و ملحفه عفونی داخل کیسه های مقاوم زرد رنگ قرار داده و برچسب مخصوص نوع آن بر کیسه نصب می شود سپس کیسه ها تا زمان تحویل به لنزری داخل بین های واقع در اتاق کار کثیف هر بخش قرار داده می شود (ترجیحا تعداد ملحفه و البسه آلوده بر روی برچسب قید می شود و در دفتر لنزربخش ثبت میگردد).
  - ۴- البسه و ملحفه های آلوده به مدفوع در کیسه های مقاوم زرد رنگ به صورت جداگانه جمع آوری و برچسب روی آنها نصب شده و تا زمان تحویل به لنز در بین های واقع در اتاق کار کثیف بخش هانگهداری می شوند.
  - توجه: هنگام جمع آوری ملحفه ها باید دقت شود تا سوزن یا دیگر اشیاء تیز و برنده بر روی آنها باقی نمانده باشد.
  - ۵- قسمت آلوده به خون یا سایر مایعات با تا زدن و پیچیدن در وسط ملحفه محفوظ نگه داشته می شود، تمام ملحفه و البسه های آلوده در محلی که مورد استفاده واقع شده اند در داخل کیسه قرار می گیرند.
  - ۶- در حین جمع آوری البسه و قراردادن آنها در داخل کیسه باید از عدم باقیماندن وسایل نوک تیز و برنده در داخل ملحفه اطمینان حاصل نمود.
  - ۷- اقلام پارچه ای دارای پارگی یا فاقد دکمه باید جداگانه تحویل واحد لنزری داده شود تا پس از انجام مراحل شستشو توسط لنزری به خیاط خانه جهت تعمیر تحویل گردد.
  - ۸- ملحفه و اقلام پارچه ای غیر قابل استفاده به پرسنل لنزری تحویل تا در مورد اسقاط (جایگزینی آنها با اقلام نو) توسط سرپرست لنزری و با نظارت و نامه کارشناس بهداشت محیط تصمیم گیری گردد.

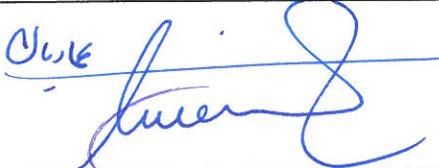
دامنه: کلیه بخش ها	روش اجرایی: جمع آوری، تفکیک و جابجایی لباس ها و ملحفه های آغشته به مواد آلوده خطرناک یا مایعات بدن
کد سند: EH-PR-07 صفحه: 2 از 2	شماره ویرایش: 1 تاریخ بازنگری: 95/10/1 تاریخ بازنگری بعدی: 96/10/1

**منابع و امکانات و کارکنان مرتبط:**

کیسه زرد، وسایل حفاظت فردی  
 خدمات و کلیه کارکنان رختشویخانه

**منابع:**

کلیاتی از شاخصهای بهداشت محیط در بیمارستان / فصل پنجم / دانشگاه کرمانشاه / مهندس فرشته یزدانی  
 تجربه بیمارستان

امضاء:	سمت:	تهیه کنندگان:
	کارشناس بهداشت محیط / مسئول لتری مسئول خدمات سرپرست رختشویخانه	خانم مهندس عمادیان آقای نقی آقای شفیقی
		
امضاء:	سمت: مدیر بیمارستان	تایید کننده: آقای حسن نژاد
امضاء:	سمت: مدیر عامل بیمارستان	ابلاغ کننده: آقای دکتر کریم زاد حق